

Bespaar op **steeembeheer** met SaaS

Ieder jaar wordt het **steeembeheer** in bibliotheken ingewikkelder, duurder en complexer. Maar nieuwe ontwikkelingen kunnen de komende jaren het ict-gebeuren in organisaties totaal veranderen en kosten besparen.

De tegenwoordige slimheid van de ict zit niet meer in het eigen netwerk maar op internet. Een complex serversysteem kan ingeruild worden voor pc's die verbonden zijn met internet. Daarnaast moet de gebruiker weer centraal staan en niet het steeembeheer. Dat betekent dat de bibliotheken creatieve personen nodig hebben die niet gehinderd worden door allerlei systeembeperkingen.

Alles kan online

De netwerkserver van Microsoft, Citrix of Novell kunnen vervangen worden door online programma's, waarmee men kan samenwerken, documenten kan maken en uitwisselen en agenda's kan raadplegen op internet. Een mailserver is overbodig door de webmail. Maar ook andere diensten worden steeds meer alleen online aangeboden, zoals personeelsbeheer, boekhouding en ziekteverzuimregistratie. Een sprekend voorbeeld zijn de online databanken, zoals *LiteRom*, die in iedere bibliotheek te vinden zijn. Men wil toch niet terug naar cd-roms die in een netwerk gehangen moeten worden. De belangrijkste ontwikkeling is de positie die Google inneemt ten aanzien van het gehele automatiseringsgebeuren en de manier waarop zij de standaarddiensten aanbiedt: voornamelijk gratis voor de eindgebruikers. Andere aanbieders kunnen daarmee niet concurreren, ook al omdat zij de advertentie-inkomsten niet kunnen genereren. Zo gebruikt de Basisbibliotheek Maasland al bijna een jaar de Google-apps-dienst (www.google.com/a) en deze werkt prima. Zo is er ook de e-maildienst van Google: gmail voor bedrijven met de daarbij behorende programma's, zoals agenda en documenten. De dienst wordt gratis afgenomen en daarvoor krijgt men een prima e-mailpakket dat nagenoeg spam- en geheel virusvrij is. In het verleden hadden we hiervoor een mailserver en een antispam/virusserver staan. Een netwerk hebben we eigenlijk niet meer nodig, omdat alles online wordt opgeslagen en men onderling met

elkaar contact kan opnemen of documenten kan delen.

Nieuw steeembeheer

In 2008 moet een groot deel van ons computerpark vervangen worden. De *core business* van de bibliotheken, in Oss de *Bicat*-server met catalogus en alle uitleengevens, blijft een eigen server onder eigen beheer. Maar er zijn al bibliotheken die ook deze dienst buitenhuis hebben geplaatst, met wisselende successen. De grote verandering zit in het feit dat alle personeelsleden een eigen pc of laptop krijgen die alleen verbonden is met internet. Op internet staan de programma's en diensten die men nodig heeft, achter persoonlijke inlogcodes. Ook de updates van antivirus en Windows kunnen per pc verlopen. In hoeverre het massaal updaten een belasting voor het netwerk zal zijn, moet de praktijk uitwijzen. Maar gelukkig start niet iedereen op het zelfde moment zijn pc op. Daarnaast is er de mogelijkheid om een WSUS-server (*Windows Software Update Services*) in te zetten: gratis software van Microsoft om 's nachts pc's op te starten en te updaten. Hoe men ook denkt over Windows Vista: voor een bedrijfsomgeving kan men het goed afschermen tegen ongewenst installeren van programma's en zijn allerlei veiligheidsvoorzieningen ingebouwd. Naast de online back-up van de e-mail en documenten is er de mogelijkheid om vanuit de pc ook overige bestanden online op te slaan. Uitgangspunt is dat iedereen dezelfde pc en programma's krijgt; inlogprocedures bepalen of iemand een programma mag gebruiken. Hierdoor kan men overal werken in of buiten de organisatie en heeft men altijd alles ter beschikking.

SaaS

Door deze nieuwe manier van ict-beheer wordt een aantal kostenposten drastisch gewijzigd. De installatie van een netwerk en allerlei beheerszaken zijn niet meer nodig en de installatie van pc's is eenvoudiger. Indien men kiest voor Google

zijn de softwarekosten minimaal en lift men iedere keer mee met elke vernieuwing. Kostenbesparing kan weer gebruikt worden voor een snellere dataverbinding of eerder vernieuwen van het pc-park. Het steeembeheer wordt eenvoudiger. Bij installatie is alleen iemand nodig die zorgt dat internet goed werkt op het netwerk, dat er geprint kan worden en dat bij problemen pc's eenvoudig vervangen kunnen worden.

Wie de directie moet overtuigen met een 'deskundig verhaaltje' moet aankomen met de term *SaaS* om er een ict-sausje overheen te gooien. *SaaS* staat voor: *Software as a Service*. Het is wel goed uitkijken, want grote ict-bedrijven proberen het *SaaS*-concept naar hun eigen voordeel te vertalen en dan zit men weer met allerlei dure apparatuur en ict-ers in huis. Er zijn ook nadelen: de snelheid van het systeem valt of staat bij een snelle datalijn die niet te veel belast wordt. Hiernaast moet men als uitgangspunt aannemen dat online opslag van gegevens betrouwbaar is. Dit kan men bij Google afdekken door een abonnement van 40 euro per jaar per gebruiker te nemen.

Positief is weer dat de wildgroei van allerlei extra pc's en laptops niet meer nodig is, omdat directie- en stafleden, webbeheerders en desktoppublishers gebruik kunnen maken van normale pc's zonder allerlei beperkingen vanuit het netwerk.

Tekst: Jan de Waal